

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 27/12
v Luxemburgu 15. marca 2012

Rozsudok vo veci C-453/10
Jana Pereničová a Vladislav Perenič/
SOS financ spol. s r. o.

Vnútroštátna právna úprava môže stanoviť, že zmluva uzavretá medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá obsahuje nekalú podmienku, je neplatná, pokiaľ taká neplatnosť zaistí spotrebiteľovi lepšiu ochranu

Aj keď je totiž cieľom práva Únie v zásade len odstrániť nekalé podmienky, umožňuje členským štátom, aby spotrebiteľom zaistili vyššiu úroveň ochrany, než stanovuje právo Únie

Smernica 93/13¹ stanovuje, že nekalé podmienky použité v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ktoré stanovil tento predajca alebo dodávateľ, nie sú pre spotrebiteľa záväzné. V tomto ohľade sa podmienka považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dobrej viery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa. Zmluva obsahujúca takú podmienku však ostáva pre strany záväznou, ak je jej ďalšia existencia možná bez tejto podmienky.

Jana Pereničová a Vladislav Perenič získali úver vo výške 150 000 SKK (4 979 eur) od nebankovej inštitúcie poskytujúcej spotrebiteľské úvery na základe štandardizovaných zmlúv. Podľa úverovej zmluvy mali úver splatiť 32 mesačnými splátkami vo výške 6 000 SKK (199 eur), pričom posledná, tridsiata tretia splátka sa mala rovnať výške poskytnutého úveru. Dlžníci sú teda povinní vrátiť sumu 342 000 SKK (11 352 eur).

Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) úveru – teda všetky náklady spojené s úverom na ľarchu spotrebiteľa – bola v tejto zmluve stanovená vo výške 48,63 %, hoci podľa výpočtu vykonaného slovenským súdom, ktorý predložil Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania, v skutočnosti predstavuje 58,76 %.

Jana Pereničová a Vladislav Perenič podali na Okresnom súde Prešov (Slovensko) žalobu, ktorou požadujú, aby tento súd konštatoval, že ich úverová zmluva obsahuje niekoľko nekalých podmienok, ako napríklad uvedenie nesprávnej RPMN, a aby tiež rozhodol, že táto zmluva je neplatná ako celok.

Slovenský súd sa Súdnemu dvoru pýta, či mu smernica umožňuje rozhodnúť, že spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky je neplatná, pokiaľ je také riešenie pre spotrebiteľa výhodnejšie. Ako totiž spresňuje vnútroštátny súd, v prípade vyhlásenia neplatnosti by dotknutí spotrebiteľia museli zaplatiť len úroky z omeškania vo výške 9 %, a nie celé náklady súvisiace s poskytnutím úveru, ktoré by boli oveľa vyššie než tieto úroky.

Súdny dvor vo svojom rozsudku najskôr pripomína, že cieľom sledovaným smernicou 93/13 je odstrániť nekalé podmienky obsiahnuté v spotrebiteľských zmluvách, pričom sa má v rámci možnosti zachovať platnosť zmluvy ako celku, a nie vyhlásiť za neplatné všetky zmluvy, ktoré obsahujú také podmienky.

Pokiaľ ide o kritériá, ktoré umožňujú posúdiť, či zmluva môže naozaj existovať bez nekalých podmienok, Súdny dvor ďalej uvádza, že treba použiť objektívny prístup, v zmysle ktorého situáciu jednej zo zmluvných strán, v tomto prípade spotrebiteľa, nemožno považovať za rozhodujúce

¹ Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288).

kritérium pre budúci osud zmluvy. Smernica teda bráni tomu, aby sa pri posudzovaní otázky, či zmluva, ktorá obsahuje jednu alebo viacero nekalých podmienok, môže bez týchto podmienok naďalej existovať, zohľadnila len výhodnosť vyhlásenia neplatnosti zmluvy ako celku pre spotrebiteľa.

Súdny dvor však konštatuje, že smernica uskutočnila len čiastočnú a minimálnu harmonizáciu vnútroštátnych právnych úprav týkajúcich sa nekalých podmienok a členským štátom priznala možnosť zaistiť spotrebiteľovi vyššiu úroveň ochrany, než je úroveň stanovená smernicou. **Smernica preto nebráni tomu, aby členský štát v súlade s právom Únie prijal vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá umožňuje vyhlásiť za neplatnú ako celok zmluvu uzavretú medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá obsahuje jednu alebo viacero nekalých podmienok, pokiaľ sa ukazuje, že to zaisť lepšiu ochranu spotrebiteľa.**

Súdny dvor nakoniec odpovedá, že obchodná praktika, ktorá spočíva v uvedení nižšej než skutočnej RPMN v zmluve o úvere, predstavuje nesprávnu informáciu o celkových nákladoch na úver, ktorú treba kvalifikovať ako klamlivú obchodnú praktiku podľa smernice o nekalých obchodných praktikách², pokiaľ zapríčiňuje alebo je spôsobilá zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Súdny dvor sa domnieva, že aj keď táto okolnosť môže byť ako jeden z prvkov zohľadnená na účely konštatovania nekalosti zmluvných podmienok podľa smernice o nekalých podmienkach, nemožno len na základe tohto prvku automaticky konštatovať nekalosť týchto podmienok. Treba totiž preskúmať všetky okolnosti veci samej predtým, než sa rozhodne o kvalifikácii dotknutých podmienok. Rovnako konštatovanie nekalosti obchodnej praktiky nemá priamy vplyv na otázku, či je zmluva ako celok platná.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

---

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“) (Ú. v. EÚ L 149, s. 22).